

Fredagen den 6 december

Kl. 10.00

*Om åtgärder för att
stimulera hushålls-
sparandet*

1 § Justerades protokollet för den 28 november.

2 § Svar på interpellation 1985/86:36 om åtgärder för att stimulera hushållssparandet

Anf. 1 Statsrådet BENGT K. Å. JOHANSSON:

Herr talman! Lars Tobisson har frågat finansministern Kjell-Olof Feldt

- om finansministern är nöjd med att hushållssparandet i Sverige är negativt, och
- om inte, vilka åtgärder finansministern avser att föreslå i syfte att stimulera hushållens sparande.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att jag skall svara på frågan.

Vad gäller den första frågan kan det konstateras att hushållssparandet varit mycket lågt de senaste åren. Det är dock för tidigt att säga att hushållssparandet är negativt i år. Så mycket är klart att det är lågt, och detta inger bekymmer. Jag är alltså inte nöjd med utvecklingen av hushållssparandet.

Vad gäller Lars Tobissons följdfråga om åtgärder för att stimulera hushållssparandet vill jag inledningsvis konstatera att det inte på länge har varit så förmånligt för hushållen att spara som nu. Den ränta en insättare får är hög, och inflationstakten går ned. Realräntan ligger på en hög nivå.

Skattereformen har inneburit att marginalskatterna har sänkts kraftigt under åren 1983–1985, och närmare 90 % av inkomsttagarna har nu en marginalskatt på högst 50 %. Det statliga budgetunderskottet minskar. Reallöneminskningen har förbytts i en viss uppgång. Det betyder att de förutsättningar för en framgångsrik sparpolitik som Lars Tobisson betonar i sin interpellation nu är gynnsammare än tidigare.

Regeringen har sedan Lars Tobisson framställde sin interpellation lagt fram en proposition med förslag som avser att stärka hushållssparandet. Hushållen erbjuds en möjlighet att, utöver de maximalt tillåtna månadsinsättningarna på 800 kr., sätta in upp till 5 000 kr. extra i allemanssparandet under första kvartalet 1986. Bakgrunden till förslaget är bl. a. att det vid årsskiftet frigörs mycket stora sparbelopp från det gamla skattesparandet och från sparobligationer. Den föreslagna åtgärden, tillsammans med riksgäldskontorets försäljning av nya sparobligationer kring årsskiftet, syftar till att hålla uppe hushållssparandet och begränsa en eventuell konsumtionsökning

*Om åtgärder för att
stimulera hushålls-
sparandet*

efter årsskiftet och därmed risken för negativ påverkan på bytesbalansen.

Till detta kommer andra sparstimulanser vid årsskiftet. Bl. a. individualiseras sparavdraget och höjs från nuvarande 800 kr. till 1 600 kr. för var och en.

Med höjningen av sparavdraget och den föreslagna extrainsättningen i allemanssparandet kan en person vid utgången av år 1986 ha ett totalt sparkapital på åtminstone 50 000 kr. utan att avkastningen beskattas. Härtill kommer skattefrihet för kvarvarande andel i skattesparandet och vissa skatteförmåner för sparobligationer.

De nu redovisade sparstimulanserna i kombination med den allmänekonomska utvecklingen innebär att förutsättningarna för ett ökat hushållssparande förbättras. Jag tror dock att det är orealistiskt att förvänta sig några omedelbart avläsbara effekter på hushållssparandet. Man får räkna med att det tar tid, innan det står klart för hushållen att det lönar sig att spara i stället för att låna pengar och innan hushållen återhämtat sig från den minskning av reallönerna som ägde rum fram t. o. m. 1983.

Avslutningsvis vill jag understryka att det på senare år vidtagits betydelsefulla åtgärder för att stimulera hushållssparandet. Vi är säkert samtidigt ense om att det förhållandet att hushållens sparkvot är alltför låg utgör ett problem som måste uppmärksammas särskilt. Det finns därför anledning att ytterligare analysera orsakerna till det låga hushållssparandet och inventera möjligheterna att öka detta.

Anf. 2 LARS TOBISSON (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet Johansson för svaret, samtidigt som jag vill lyckönska min gamle medkämpe från studentpolitiken i Göteborg till den nyligen timade upphøjelsen. Det tar jag denna tomma kammare till vittne på.

I sitt svar säger statsrådet att det låga hushållssparandet inger bekymmer. Det är väl ändå ett väl svagt ord i sammanhanget!

Sverige intar i detta avseende en internationell särställning. Bland OECD-länderna är vi ensamma om att ha en sparkvot runt noll, och det har vi nu haft i flera år. De länder som är näst sämst ligger kring 5 %. Andra krisländer som Belgien och Danmark har faktiskt nära 15 % i hushållssparande, vilket gör det lättare för dem att bemästra stora underskott i budget och bytesbalans.

Det här betyder att vi svenskar ur vår personliga ekonomi inte avsätter någonting för morgondagen. Vi bidrar inte med resurser till den utbyggnad av näringslivet som är nödvändig, om landets ekonomi skall kunna återföras till balans och tillväxt. Vi kan inte längre skylla på att det allmänna sköter den uppgiften åt oss. Även den offentliga sektorn uppvisar ett rejält sparandeunderskott. Om sanningen skall fram är det faktiskt de så föraktade klippekonomerna som bidrar med ett positivt sparande, även om det alltså inte uppväger bristerna på annat håll.

Statsrådet tycker att det är för tidigt att säga att hushållssparandet blir negativt i år. Men konjunkturinstitutet förutsåg i sin höstrapport nyligen att det skulle hamna på minus 0,5 %. Hushållens sammanlagda sparkapital skulle med andra ord minska med drygt 2 miljarder kronor. Som orsak

angavs den kraftiga ökningen av hushållens konsumtion under första halvåret. Dess värre tycks konsumtionsutvecklingen under hösten ha inneburit att hushållen fortsatt att låna och att tära på sitt sparkapital. För 1986 ser varken konjunkturinstitutet eller någon annan bedömare någon ljusning. Hushållssparandet väntas bli fortsatt negativt.

Statsrådet Johansson tröstar sig med att det inte på länge har varit så förmånligt för hushållen att spara som nu. Jag håller med om att så är fallet. Framför allt råder det nu en hög positiv realränta. Men detta är ju ett tecken på att läget är mycket mer allvarligt än det kan förefalla! Trots gynnsamma förutsättningar förblir hushållssparandet lågt, för att inte säga negativt.

Förklaringen är naturligtvis att hushållen är hårt trängda av den socialdemokratiska högskattepolitiken. Som jag påpekar i min interpellation har reallönerna sjunkit kraftigt under senare år. Resultatet kan avläsas dels i ett snabbt ökande antal socialbidragstagare, något som vi under valrörelsen tog upp under beteckningen den nya fattigdomen, dels i en sjunkande sparkvot. Detta problem kan inte lösas enbart med särskilda sparstimulanser. Det bästa sättet att öka sparandet är att föra en ekonomisk politik som ökar hushållens disponibla inkomster och höjer realavkastningen efter skatt på sparmedel. En kraftig minskning av inflationstakten kombinerad med marginalsatser på högst 40 % för huvuddelen av alla yrkesarbetande är de viktigaste inslagen i en sådan politik.

Men med hänsyn till den rådande krisen för hushållssparandet behövs det härutöver särskilda stimulansåtgärder. Vi moderater har ett program för detta, som tar sikte på att öka sparandet i främst bostäder och aktier. Att bredda bostadsägandet är det bästa sättet att åstadkomma en jämnare fördelning av förmögenhetstillgångarna i samhället. Att öka det enskilda aktiesparandet är viktigt, bl. a. mot bakgrund av att privatpersoners andel av börsaktierna minskat från 70 % i början av 1950-talet till ca 25 % i dag.

Statsrådet Johansson slutade sitt svar med förmodandet att vi är ense om att det låga hushållssparandet är ett problem som måste uppmärksammas särskilt. Det är alldeles riktigt. Vi är överens på den punkten. Men jag hoppas att det inte är tänkt att den nybildade spardelegationen skall företa denna analys. Vad som krävs är mycket mer genomgripande åtgärder än de informationsinsatser som spardelegationen har sig förelagda på det ekonomisk-politiska området.

Får jag därför fråga statsrådet om själva slutmeningen i hans svar på min interpellation innebär att han överväger att tillsätta en utredning för att analysera orsakerna till det låga hushållssparandet och inventera möjligheterna att öka detta? När kan det i så fall ske? Och vilken sammansättning kommer kommittén att få?

Anf. 3 Statsrådet BENGT K. Å. JOHANSSON:

Herr talman! Jag tror att det är viktigt att slå fast att det är två problem som hänger samman här.

Det ena problemet – som är det som bör uppta allas våra tankar – är att sparandet i vår ekonomi sjönk så katastrofalt under en period från mitten av 1970-talet och fram till 1982. Sverige har av tradition varit ett land med hög sparkvot, och det är viktigt – det är detta som gör att vi kan bygga ut

produktionsapparaten och skapa en god ekonomisk tillväxt under kommande år. Sparkvoten sjönk alltså katastrofalt ner till en nivå som låg nära 2 %. Då skulle man kunna säga att vi var ett u-land när det gäller sparande – vi förbrukade allt vad vi själva producerade.

Nu har vi tagit ett rejält kliv mot en förbättring. Vi har använt den produktionsökning som vi fått under den period då socialdemokraterna suttit i regeringen till att försöka få fram investeringar och en förbättring av vår export, så att nettosparkvoten förbättras. Och vi har kommit en bra bit på väg. Vi kan räkna med att nettosparkvoten nu har stigit till 6-procentsnivån, och då är vi tillbaka i det läge som vi befann oss i under 1970-talets senare år, innan det stora raset började.

Detta problem påverkar sparandet också i hushållen. Men det är riktigt att hushållssparandet inte har ökat, utan det som ökat är bl. a. det offentliga sparandet. Det finansiella underskottet har minskat kraftigt under de här åren, genom hårt sparande i budgeten och genom att vi varit snåla med pengarna. Också företagssparandet har ökat. Vi har varit tvungna att öka de vinster som företagen får så att de investerar och därmed bygger ut produktionsapparaten.

Hur är det då med hushållssparandets del i detta? Jag tror att det är så enkelt att om hushållen upplever att reallönerna sjunker kraftigt år efter år med 3 eller 4 % – vilket det gjorde från 1980 och framåt, och vi hade också sjunkande reallöner 1977 – då är det klart att hushållen får svårt att klara sin ekonomi, och då tar de av sitt sparande för att hjälpligt reda upp situationen. Det är detta som vi har upplevt. Utvägen är att i första hand se till att ekonomin fungerar och att vi får reallöneförbättringar, och det är vi nu på väg att klara.

Då är frågan: När vänder sparandet för hushållen? Ja, det är en fråga som har mycket med psykologi att göra. Man skulle kunna säga att vi har förstört en hel generation genom att det inte lönat sig att spara, och nu när det lönar sig dröjer det nog ett tag innan hushållen insett de förmåner som finns i att spara inte bara på bank utan framför allt genom de förmånliga sparerbjudanden som bl. a. allemanssparandet utgör.

Jag tror också att det finns en annan faktor som spelar roll här. När vi fått fart på ekonomin har man i bl. a. de hushåll där man haft aktier kunnat uppleva att den egna förmögenheten har ökat. Man har alltså funnit sig ha gott om pengar, såsom det registreras på den svenska börsen. Och då har man kanske dragit slutsatsen att man inte behöver ha andra transaktionskassor i samma utsträckning, utan man har tagit av det sparande som stått i bank eller funnits i andra tillgångar.

Jag vill med detta ha sagt att det tar tid att komma till en vändning. Som vi är överens om har det aldrig i mannaminne varit så fördelaktigt för hushållen att spara som nu, och det har aldrig heller gjorts så mycket för att förbättra sparandet som nu. Därför tror jag att vi kan räkna med en vändning som en följd av den ekonomiska utvecklingen. Jag tror också att det är mycket viktigt med den typ av upplysning och information som spardelegationen sysslar med, så att vi får en kampanj för sparandet. Jag hoppas att Lars Tobisson, liksom alla andra som intresserar sig för de här frågorna, deltar i detta arbete. Jag tror att vi också är överens om att hushållssparandet självfallet är en

*Om åtgärder för att
stimulera hushålls-
sparandet*

viktig del av sparandet. Det är en helt otillfredsställande situation att hushållssparandet är noll eller negativt, som det alltså har blivit. Jag upprepar att vi inte riktigt vet utfallet för 1985, men det hamnar väl någonstans vid noll.

Det här ger, som Lars Tobisson talade om, utslag i ett ökande antal socialhjälpstagare. Om de familjer som lever med knappa marginaler också får sänkta reallöner, är det klart att det blir fler människor som får det svårt att gå ihop. Har man då inga sparmedel eller om man redan har tagit dem i anspråk, blir det flera som kommer att behöva hjälp.

När det gäller frågan hur man skall hantera det här framöver befinner vi oss på ett analysstadium, där bl. a. diskussionen om orsakerna och vad man kan göra åt dem ingår. Vi har nu föreslagit en del åtgärder i riksdagen, och vi har utöver motioner som väckts fått en del ytterligare förslag och synpunkter, bl. a. från banker, om hur man skulle kunna rätta till vissa förhållanden. Detta håller vi nu på att diskutera.

Anf. 4 LARS TOBISSON (m):

Herr talman! Statsrådet Johansson sade att vi har haft en katastrofal nedgång i sparandet sedan mitten av 1970-talet. Man kan nog vidga perspektivet ytterligare och konstatera att vi de senaste 15 åren, alltså från början av 1970-talet, har haft en alldeles unik nedgång i det totala sparandet i Sverige – från ca 24 % till ner mot 14 %. Det betyder att vi för närvarande inte sparar så mycket mer än att vi kan ersätta kapitalförslitningen. Men vi kan alltså inte bygga upp någonting för framtiden.

Regeringen har vidtagit åtgärder och åstadkommit rejäla förbättringar, hette det. Faktum kvarstår: vi har ett offentligt sparandeunderskott. Det sparande som förekommer sker inom företagssektorn, och det till följd av de vinster man gjorde efter den stora devalveringen samt den internationella konjunkturuppgången. Effekterna av dessa båda faktorer håller nu på att förklinga. Det betyder att vi inte kan räkna med samma sparinsatser inom företagssektorn, där vi alltså går mot en negativ utveckling.

Det minskande hushållssparandet beror, som statsrådet medgav, på sjunkande reallöner. Det handlar alltså om ett mycket reellt förhållande. Jag menar att man inte kan bryta denna utveckling genom en aldrig så skickligt utförd informationskampanj. Det krävs åtgärder för att rätta till de bakomliggande faktorerna.

Regeringen satsar enligt min uppfattning alltför ensidigt på sitt allemanssparande, som påstås vara så mycket mer rättvist än sin borgerliga föregångare skattesparandet. I själva verket är de båda systemen snarlika. De ger tillfälle till skattegynnade sparande dels i aktier, dels på inlåningsräkning. Den stora skillnaden är att allemanssparandet medvetet styrs bort från aktier till sparande i statsskulden. Enligt de senaste uppgifterna uppgick antalet allemansfondkonton i oktober i år till 515 000, mot 535 000 vid årsskiftet. Antalet konton hos riksgäldskontoret är däremot hela 1,8 miljoner. Man har alltså mycket kraftigt lyckats snedvrta den balans som rådde mellan de båda sparformerna i skattesparandet.

Från moderat håll har vi godtagit allemanssparandet, men vi vill öka allemansfondernas attraktionskraft och även i övrigt förbättra möjligheterna

för privatpersoner att spara i aktier liksom i den egna bostaden.

Är statsrådet Johansson beredd att medverka till ökad neutralitet mellan olika sparformer, på bank, i bostäder, i aktier, och för den delen även i statsskulden?

Låt mig ställa ytterligare en fråga. Moderata samlingspartiet har satt som mål att varje hushåll skall ha ett sparkapital som motsvarar den genomsnittliga årslönen för en industriarbetare. Statssekreterare Åsbrink i finansdepartementet har vid flera tillfällen, bl. a. i paneldebatter, uttalat sig för att staten bör driva en aktiv politik för att uppnå just detta mål. Håller statsrådet med statssekreteraren på den här punkten, och vad är han i så fall beredd att göra för att förverkliga målet?

Anf. 5 Statsrådet BENGT K. Å. JOHANSSON:

Herr talman! Lars Tobisson och jag är uppenbarligen ense om bakgrunden till att hushållssparandet är lågt inom ramen för att sparandet totalt sjönk katastrofalt under en lång period. Det är de bakomliggande reala förändringarna i ekonomin som slår igenom. Därför måste den rekonstruktion av den svenska ekonomin som nu pågår vara det som också hjälper upp hushållsekonomin. Jag tror att det är bra att man kan diskutera hushållssparandets utveckling inom ramen för en diskussion om hur samhällsekonomin skall skötas, och då får man konstatera att det under en period var en katastrofal utveckling, som fick mycket svåra verkningar för det offentliga sparandet, för hushållssparandet och för företagssparandet.

Nu diskuterar vi visserligen hushållssparandet, men jag tror att man skall vara mycket medveten om att detta inte är en självständigt verkande faktor. Hushållssparandet är beroende av hur det går med reallönerna, hur det går med hushållens inkomster och hur mycket hushållen får behålla av sina inkomster sedan prisökningarna tagit sitt. Den ekonomiska politiken har därför gått ut på just att vända på utvecklingen, att få en förbättrad reallöneutveckling genom att ekonomin görs stark igen. Då kan också utvecklingen för hushållssparandet vända.

Men jag vill ytterligare understryka att det är mycket av psykologiska faktorer i det här. Om människor under en lång period har upplevt att det har lönat sig bättre att låna pengar och spara i efterhand och framför allt att det inte har lönat sig att sätta in pengar på banken, då sitter detta kvar ett tag. Det präglar kanske också den generation som nu växer upp. En allmänt omfattad mening är väl att ungdomen inte har samma sparintresse som de som växte upp under andra förhållanden och som fortfarande har en stark sparstimulans inom sig och är vana vid att sätta in pengar på banken. Detta måste vi vända på.

När det gäller allemanssparandet och allemansfonder har jag den mening-
en att allemansfonderna speglar den allmänna optimismen på börsen. Man kan sätta in pengar både på allemanskonto och i allemansfonder, och man kan ändra sina placeringar om man vill. Den börsuppgång vi nu har haft kommer säkert att påverka allemansfonderna. Vi har ju ganska många allemansfonder – inte sant, Lars Tobisson? – och jag tror att man skall se också allemansfonderna som en bra sparform. Men det allra mest gynnsamma för hushållen har ju varit att sätta in pengar på banken på ett vanligt

allemanssparande. Hushållen har nu börjat inse att det är fördelaktigt att göra det, och utvecklingen beträffande allemanssparandet är ett uttryck för detta.

Lars Tobisson talade om ökad neutralitet mellan olika sparformer. Det är inte så att vi missgynnar banksparandet genom att vi har ett allemanssparande för att hjälpa upp sparandet i den offentliga sektorn. Allemanssparandet är i sig mycket gynnsamt. Det är nu gynnsammare än någonsin att spara i bank på ett vanligt konto. Till yttermera visso vidgar vi nu möjligheterna att göra avdrag i deklarationen för räntorna på det sparandet.

Jag vill gärna säga, eftersom Lars Tobisson tog upp den frågan, att det inte är orimligt att tänka sig att ett hushåll har ett sparkapital som motsvarar en årslön. Men vi har bara att konstatera att så inte är fallet i dag. Väldigt många hushåll lever med mycket små marginaler. De upplever tanken på ett sparkapital av den storleken som ett mycket långsiktigt mål och ser det som mycket besvärligt att kunna uppnå det. De har inte några stora reala tillgångar eller något sparkapital av annat slag som kan ge dem finansiell styrka och rörelsefrihet. Men naturligtvis är det ett mål att sträva efter att varje hushåll skall få en sådan möjlighet. När vi nu ökar möjligheterna att sätta in pengar i allemanssparandet, som så stora grupper av sparare redan deltar i, och dessutom ökar avdragsbeloppet för ränteinkomster vid deklaration, är det en väg mot det mål som Lars Tobisson sätter upp och som jag inte kan ha några invändningar mot, även om jag tror att många hushåll upplever sin ekonomiska situation som alltför prekär för att kunna uppnå det målet.

Anf. 6 LARS TOBISSON (m):

Herr talman! Jag noterar tacksamt statsrådets instämmande i det mål jag angav, samtidigt som jag dock konstaterar att statsrådet gjorde vissa förbehåll. Jag tycker att det är mycket konstigt att vi i ett av de rikaste länderna i världen har en sådan situation att det betraktas som ett hart när ouppnåeligt mål att en vanlig inkomsttagare skall kunna ha ett eget sparkapital som motsvarar ungefär en årslön. Det tycker jag i själva verket vore naturligt i en så avancerad ekonomi som vår.

Nu förespeglar Bengt K. Å. Johansson oss en höjning av reallönerna och säger att denna skall kunna lägga grunden för en förbättring av hushållssparandet. Jag undrar om han inte låter sig förledas av den numera vanliga tendensen att utgå från mål för prisstatistiken snarare än från det faktiska utfallet. Prisökningen i år jämfört med 1984 blir såvitt jag vet 7,5 %. Det är mycket det, samtidigt som man har som mål att lönerna får stiga med högst 5 %. För nästa år räknar man inte med någon tillväxt alls i ekonomin. Hur det då skall kunna bli en höjning av reallönerna har jag litet svårt att begripa. Det antyder kanske att dessa problem inte kan lösas med den politik som nu förs.

Jag vidhåller att regeringen inte iakttar neutralitet mellan olika sparformer. Mest dramatiskt är ju det missgynnande som sker av sparande i bostad. Men vi har också en motsvarande situation när det gäller valet mellan aktier och kronor. Vi lärde oss tidigare att man, för att uppväga den ökade risk som är förenad med aktiesparande, bör ge en något större skatteförmån för sådant sparande. Jag tycker att statsrådet borde erkänna att det är nödvändigt för att vi skall uppnå balans. Men det är klart att det med nuvarande samhällsekon-

*Om åtgärder för att
stimulera hushålls-
sparandet*

mi ligger nära till hands för regeringen att vilja gynna sparande i statsskulden.

Jag vill också kommentera det som skall hända i början av nästa år. Med den kris för hushållssparandet som råder är det passivt att bara inrikta sig på att finna former för att ta hand om det sparande som då frigörs. Till att börja med uppnår man ju inte någon ökning av hushållssparandet på det viset; det blir på sin höjd fråga om att förhindra en nedgång. Men dessutom räcker inte ökningen under första kvartalet med 5 000 kr. av sparbeloppet i allemanssparandet på långt när för att ta hand om de medel som frigörs från t. ex. skattefondssparandet. Den som 1980 satte in maximalt tillåtna 4 800 kr. i aktiesparfond kan räkna med att efter årsskiftet få ut omkring 25 000 kr., dvs. fem gånger så mycket som han får sätta in extra i allemanssparandet. Det tycker jag visar att det inte räcker med punktinsatser.

Enligt min mening är den låga sparandenivån i Sverige såväl totalt sett som för hushållen ett allvarligt och alltför litet uppmärksammat problem. Vad vi försummar att göra nu får återverkningar långt in i framtiden.

Jag har i statsrådets svar på min interpellation anat en gryende medvetenhet om problemets art och storlek. Jag hoppas att det skall leda till en omläggning av den allmänna ekonomiska politiken i den riktning vi moderater förordar. Men jag hoppas också att det skall leda fram till en särskild utredning av de problem som råder på hushållssparandets område och till en utredning av vilka speciella stimulansåtgärder som bör sättas in för att vi snabbt skall få till stånd en ändring till det bättre.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Föredrogs och hänvisades

Proposition

1985/86:15 till justitieutskottet

4 § Föredrogs och hänvisades

Redogörelse

1985/86:3 till finansutskottet

5 § Föredrogs och hänvisades

Motionerna

1985/86:229–237 till trafikutskottet

6 § Anmälades och bordlades

Motionerna

1985/86:238 av *Göthe Knutson*

Riksdagens revisorers förslag om överstyrelsens för ekonomiskt försvar
handläggning av beredskapslån m. m. (förs. 1985/86:7)

1985/86:239 av *Lars Tobisson m. fl.*

Fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag till anvisning av medel på tilläggsbudget för kostnader för framtagande av kontrolluppgifter m. m. (förs. 1985/86:9)

7 § Anmälades och bordlades

Konstitutionsutskottets betänkanden

1985/86:6 Vissa frågor rörande säkerhetsskyddet i riksdagen (förs. 1984/85:26)

1985/86:11 Åtgärder mot våldsskildringar i videogram m. m. (prop. 1984/85:116)

Skatteutskottets betänkande

1985/86:15 Ändring i lagen med tulltaxa (prop. 1985/86:60 delvis)

Justitieutskottets betänkande

1985/86:6 Trafiknykterhetsbrotten

Lagutskottets betänkanden

1985/86:8 Vissa frågor beträffande testamente

1985/86:9 En nordisk företagsform för sjöfartssamverkan

Socialförsäkringsutskottets betänkanden

1985/86:3 Vissa socialförsäkringsfrågor (prop. 1985/86:38)

1985/86:4 Arbetsskadeförsäkringen m. m.

1985/86:9 Avgiftsuttag till försäkringen för tilläggs pension (prop. 1985/86:59)

Kulturutskottets betänkande

1985/86:8 Kulturminnesvård m. m.

Utbildningsutskottets betänkanden

1985/86:5 Den statliga personalpolitiken (prop. 1984/85:219 delvis)

1985/86:6 Ny skollag m. m. (prop. 1985/86:10)

Jordbruksutskottets betänkande

1985/86:10 Naturvård

Näringsutskottets betänkande

1985/86:6 Ökad civil produktion inom krigsmaterielindustrin

Arbetsmarknadsutskottets betänkande

1985/86:6 Den statliga personalpolitiken (prop. 1984/85:219 delvis)

Prot. 1985/86:46
6 december 1985

Meddelande om fråga

8 § Meddelande om fråga

Meddelades att följande fråga framställdes

den 6 december

1985/86:273 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till statsrådet *Anita Gradin* om transportföretagens medverkan för att hindra illegal invandring:

Enligt ett på arbetsmarknadsdepartementet utarbetat förslag skall transportföretag kunna ådömas böter ifall man till Sverige transporterar personer som saknar i svensk lag föreskrivna handlingar.

Anser statsrådet det vara lämpligt att transportföretag i praktiken skall överta den kontroll som för närvarande handläggs av svenska myndigheter?

9 § Kammaren åtskildes kl. 10.29.

In fidem

TOM T:SON THYBLAD

/Gunborg Apelgren